

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

BYLOJE DĖL UAB „PROFITASK“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2014-05-15 Nr. 12R-30
Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Energetikos ir vartojimo prekių bei paslaugų departamento direktorius Algirdo Romeikos (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), Maisto produktų ir rekreacinių paslaugų skyriaus vedėjos Neringos Baronienės, l.e. Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos pareigas Kristinos Grigaitės, Teisės ir personalo skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio, Maisto produktų, turizmo ir rekreacinių paslaugų departamento direktorės Neringos Ulbaitės,

sekretoriaujant Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vyriausiajai specialistei Ditei Rimkutei, dalyvaujant UAB „Profitask“ direktoriui (*duomenys neskelbtini*), Vilniaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) įgaliotoms atstovėms (*duomenys neskelbtini*),

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje išnaginėjo bylą pagal Tarnybos 2014-03-27 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 69RIP-7 (toliau – Protokolas) dėl UAB „Profitask“ (įmonės kodas – 302840248, adresas Architektų g. 59-6, Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-04-02 gavo Tarnybos 2014-04-01 raštu Nr. 69D1-451 persiustą 2014-03-27 Protokolą dėl UAB „Profitask“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Tyrimo metu Tarnyba, išanalizavusi skleistos reklamos turinį, nustatė, kad UAB „Profitask“ administruojamame interneto tinklalapyje www.biofit.lt ir interneto tinklalapyje www.beta.lt, reklamuojant prekinį ženklą „Vitastore“ maisto papildus „Acai uogos 2000 mg N90“, „Tikrasis margainis 8580 mg N120“, „Chitozanas 350 mg N90“ ir „Kekinė juodžolė 200 mg N90“ nurodė, užsiminė apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, kai tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų. Interneto tinklalapyje www.beta.lt buvo skleidžiama maisto papildų „Acai uogos 2000 mg N90“ reklama laikotarpiu nuo 2013-09-19 iki 2013-09-30, maisto papildų „Tikrasis margainis 8580 mg N120“ laikotarpiu nuo 2013-09-18 iki 2013-09-26. Interneto tinklalapyje www.biofit.lt buvo skleidžiama maisto papildų „Acai uogos 2000 mg N90“, „Tikrasis margainis 8580 mg N120“, „Chitozanas 350 mg N90“ ir „Kekinė juodžolė 200 mg N90“ reklama laikotarpiu nuo 2013-08-02 iki 2013-11-13.

Tarnyba nustatė, jog UAB „Profitask“ reklamuodama, pristatydama interneto tinklalapyje www.beta.lt maisto papildą „Acai uogos 2000 mg N90“ naudojo teiginius: *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes: „Ilgaamžiškumui. Antioksidantai kovoja ir neutralizuoja laisvųjų radikalų (toksinu arba nestabiliu molekulių, kurios pažeidžia ląsteles ir DNR“) daroma žala ir taip lėtina senėjimo procesus bei saugo sveikatą.“. „Nervu sistemai. „Acai uogose esantys*

antocianinai užkerta kelia tirozino nitracijai, taip apsisaugodami nuo neurologiniu ligų.“
 „Aterosklerozės profilaktikai. Acai uogose esantys antocianinai geba kovoti su oksidantais, taip padėdami išvengti aterosklerozės. Antocianinai apsaugo endotelio ląstelių vientisumą, lygina kraujagyslių sienelės ir padeda išlaikyti mikrokapiliarinį vientisumą.“ „Antocianinu apsauga padeda apsisaugoti nuo šio kapiliaru prakiurimo ir išvengti netaisyklingu baltymu plitimo.“; *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:* „uždegimams malšinti. Antocianinai padeda neutralizuoti fermentus, kurie naikina jungiamąjį audinį.“ „sergant diabetu“. „Viena iš rimtu diabeto komplikacijų yra retinopatija, kuri daugeliu atveju gali sukelti aklumą.“; *-kurie yra neleistini pagal Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą:* „Akių sveikatai. Acai uogų antocianinai taip pat gali padėti pagerinti regėjimą.“ „dėl didelio skaidulų kiekio, kurios malšina alkį, acai uogos geba kontroliuoti apetitą“, „(skaidulos) taip pat padeda maistui tinkamai judėti virškinimo trakte, taip maisto perteklius yra lengviau pašalinamas iš organizmo, nepavirstant riebalais“; *-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kuriu galimai jis neturi:* „ACAI UOGŲ N90 maisto papildą svoriui mažinti bei imunitetui stiprinti“ (2 k) „Acai uogos <...> natūralus antioksidantas, kuris ne tik padeda didinti organizmo atsparumą žalingam aplinkos poveikiui, padeda kovoti su ankstyvu senėjimu, skatinti širdies, kraujagyslių bei virškinimo darbą, bet ir gali padėti sureguliuoti metabolizmo procesus“, „džiaugtis dailesnėmis kūno linijomis“, „visiems susirūpinusiems savo kūno linijomis“, „svoriui mažinti bei imunitetui stiprinti“, „Į Acai uogų sudėtyje įeina net 19 amino rūgščių <...>, kurios visos gali padėti palaikyti organizmo laisvųjų radikalų apsauga“. „Uogų sudėtyje esantis didelis kiekis riebiųjų rūgščių Omega-3 ir Omega-6 rūgščių gali padėti atsikratyti papildomų kilogramų ir sudegint nepageidaujamus riebiالیukus“. „Antocianinai padeda neutralizuoti fermentus, kurie naikina jungiamąjį audinį.“ „Antioksidanto gebėjimas neleidžia laisviesiems radikalams gadinti jungiamojo audinio ir padeda atkurti pažeistus baltymus kraujagyslių sienelėse.“; *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie išskirtines, ypatingas maistinių ir kitu medžiagų savybes, nemurodant kiekybinės jų išraiškos:* „Acai uogos ne veltui vertinamos dėl išskirtiniu savo savybių - uogų sudėtyje yra mononesočiųjų riebalų, fitosterolių, maistinių skaidulų, esminiu riebalu rūgščių (omega-3. omega-6. omega-9), taip pat yra vitamino A, vitamino C, vitamino E, vitamino B1, vitamino B2, vitamino B3, kalio, kalcio, magnio, vario, cinko.“

Reklamuodama maisto papildą „**Tikrasis margainis 8580 mg N120**“ naudojo teiginius: *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:* „Tad šiandien siūlome užbėgti ligoms už akių <...>“, „tikrojo margainio ekstraktas silibininas ne tik apsaugo odą nuo ultravioletiniu B spindulių, kurie sukelia vėžį. <...>“; *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:* „bet ir naikina dėl ultravioletiniu A spinduliu imitavusias ląsteles.“; *-kuriuos Europos maisto saugos tarnyba svarsto dėl galimo ryšio tarp produkto ir deklaruojamo poveikio sveikatai:* „Palaiko kepenų ląstelių atsinaujinimą“, „Teigiamai veikia kepenų veiklą“; *-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi:* „Suaktyvina natūraliąsias kepenų savybes išvalyti organizmą nuo toksiniu medžiagų“. „Saugo organizmą nuo neigiamo aplinkos poveikio“; *-kurie nurodo ypatingas savybes, sudėtį dėl ko gali būti klaidinamas vartotojas:* „labai stiprios koncentracijos“, „itin stiprios koncentracijos, analogų Lietuvoje neturintis preparatas“;

UAB „Profitask“ reklamuodama, pristatydamą internetiniame tinklalapyje www.biofit.lt maisto papildą „**Acai uogos 2000 mg N90**“ naudojo teiginius: *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:* „Ilgaamžiškumas. Antioksidantai kovoja ir neutralizuoja laisvųjų radikalų - toksinų arba nestabilių molekulių, kurios pažeidžia ląsteles ir DNR. - daromą žalą ir taip lėtina senėjimo procesus bei saugo sveikatą.“ „Nervu sistema: Užkertant kelią tirozino nitracijai, acai esančios antocianino ypatybės padeda apsisaugoti nuo neurologiniu ligų.“ „Aterosklerozė: antocianinu gebėjimas kovoti oksidantais daro juos stipriais kovoje prieš aterosklerozę. Antocianinai apsaugo endotelio ląstelių vientisumą, kas lygina kraujagyslių sienelės, ir padeda išlaikyti mikro kapiliarinį vientisumą.“ „Antocianinų apsauga padeda apsisaugoti nuo šio kapiliaru prakiurimo ir išvengti netaisyklingu baltymu plitimo.“; *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo*

savybes: „Uždegimas: Antocianinai padeda neutralizuoti fermentus, kurie naikina jungiamąjį audinį.“, „Antioksidanto gebėjimas neleidžia laisviesiems radikalams gadinti jungiamojo audinio ir padeda atkurti pažeistus baltymus kraujagyslių sienelėse.“. „Diabetas: viena iš rimtų diabeto komplikacijų yra retinopatija, kuri daugeliu atveju gali sukelti aklumą“; *-kurie yra neleistini pagal Europos Komisijos rengiamą/koordinuojamą Bendrijos registrą*: „dėka didelio skaidulų kiekio, kurios malšina alkį, acai uogos geba kontroliuoti apetitą“, „Akių sveikata: Acai uogų antocianinai taip pat gali padėti pagerinti regėjimą daugeliu mechanizmu“., „skaidulos! Taip pat padeda virškinimo trakte tinkamam maisto judėjimui, kas iš tikrųjų padeda šalinti maisto perteklių iš organizmo užuot pavertus jį riebalais“; *-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi*: „Pasitikime pavasari lieknesni“. „Acai uogos - tai vienas iš stipriausių pasaulyje žinomų natūralių antioksidantų - priemonė metabolizmui sureguliuoti ir kovai su neigiamu aplinkos poveikiu“. „Stiprus antioksidantų šaltinis kovojant su ankstyvu senėjimu“, „Skatina širdies ir kraujagyslių bei virškinimo darbą“, „Padeda efektyviai kovoti su viršsvoriu“, „Natūralus ACAI UOGŲ ekstraktas svoriui mažinti ir imunitetui stiprinti“. „Jose yra stiprus antioksidantų, antocianinų, omega aliejų, vitaminų, mineralų ir amino rūgščių, kurios visos gali padėti palaikyti organizmo laisvųjų radikalų apsaugą“. „Svoris: Acai uogos padidina organizmo metabolizmo greitį ir padeda atsikratyti papildomų kilogramų deginant riebalus dėka didelio kiekio riebiųjų rūgščių Omega-3 ir Omega-6 <...>“. „<...> žmonės vartojantys 50 mg antocianinų prisitaiko geriau prie tamsos ir patiria mažesnę akių nuovargį <...>“; *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie išskirtines, ypatingas maistinių ir kitų medžiagų savybes, nenurodant kiekybinės jų išraiškos*: „ACAI - Senolių teigimų - vienas maistingiausių maisto produktų pasaulyje“, „Acai uogos ne veltui vertinamos dėl išskirtinių savo savybių - uogų sudėtyje yra mononesočiųjų riebalų, fitosterolių, maistinių skaidulų, esminių riebalų rūgščių (omega-3, omega-6, omega-9), taip pat yra vitamino A, vitamino C, vitamino E, vitamino B1, vitamino B2, vitamino B3, kalio, kalcio, magnio, vario, cinko“, „[Acai uogų sudėtį įeina net 19 amino rūgščių“.

Reklamuodama maisto papildą „**Tikrasis margainis 8580 mg N120**“ naudojo teiginius: *kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes*: „Tad šiandien siūlome užbėgti ligoms už akių <...>“. „tikrojo margainio ekstraktas silibininas ne tik apsaugo odą nuo ultravioletinių B spindulių, kurie sukelia vėžį, <...>“; *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes*: „bet ir naikina dėl ultravioletinių A spindulių mutavusias ląsteles.“. „Ką rašo spauda: tikrasis margainis gali padėti chemoterapijos pažeistoms kepenims: Tikrasis margainis - nuo odos vėžio, kepenų cirozės ir diabeto: Virusai, alkoholis ir riebi mityba - tarsi peilis kepenims“; *-kurios Europos maisto saugos tarnyba svarsto dėl galimo ryšio tarp produkto ir deklaruojamo poveikio sveikatai*: „Palaiko kepenų ląstelių atsinaujinimą“. „Teigiamai veikia kepenų veiklą“; *-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi*: „Suaktyvina natūraliąsias kepenų savybes išvalyti organizmą nuo toksinių medžiagų“. „Saugo organizmą nuo neigiamo aplinkos poveikio“.

Reklamuodama maisto papildą „**Chitozanas 350 mg N90**“ naudojo teiginius: *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes*: „Chitozanas, kovodamas prieš aterosklerozę, kuri yra pagrindinė hipertenzijos priežastis, ir pašalindamas valgomosios druskos (NaCl) neigiamą poveikį, mažina kraujo spaudimą“, „Absorbuoja ir šalina iš organizmo sunkiųjų metalų (švino, gyvsidabrio, kadmio ir kt.) druskas, mineralines trąšas, cheminius dažus, medikamentus, radionuklidus ir t. t, kurie yra linę kauptis, metų metais nuodyti organizmą ir sukeldami įvairius negalavimus.“; *-kurie yra leistini pagal Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą*: „Chitozanas gali padėti išlaikyti normalų cholesterolio lygį kraujyje“; *-kurie yra neleistini pasai Europos Komisijos rengiamą/koordinuojama Bendrijos registrą*: „Chitozanas dažniausiai parduodamas kaip „riebalu naikintojas“, „Chitozanas apriboja lipidų (riebalų) absorbciją virškinimo trakte“, „Chitozanas, gali būti veiksmingiausiu Jūsų pagalbininku metant arba palaikant kūno svorį“. „Tyrimo pasėkoje buvo padaryta išvada, kad kūno svorio ir visi kiti parametrai, susiję su cholesterolium buvo chitozano naudai“, „kūno masės pokytis buvo statistiškai reikšmingas“. „Chitozanas gali padėti išlaikyti sveiką kūno svorį <...>“; *-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos*

maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi: „Chitozanas sukuria palankią aplinką aktyviems limfocitams <...>“, „Chitozanas gali pagerinti limfinės sistemos drenažines savybes“. „Tai valomoji ir organizmo audinių atsinaujinimą skatinanti priemonė!“, „Šis maisto papildas padidina riebalų deginimo enzimu aktyvumą, tuo sumažindamas perteklinių angliavandenių pavertimą į riebalus.“, „Pagreitina paties organizmo gebėjimą mažinti riebalų sluoksnį.“; *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie išskirtines, ypatingas maistinių ir kitų medžiagų savybes:* „Vienalaikis toksinu pašalinimas sukuria palankią aplinką imuniteto sustiprinimui, ypač ląstelių imuniteto.“

Reklamuodama maisto papildą „**Kekinė juodžolė 200 mg N90**“ naudojo teiginius: *-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:* „padeda menopauzės metu kylantiems sveikatos sutrikimams gydyti.“, „<...> apie kekinių juodžolių gydomąsias savybes. Šių augalų šaknų preparatais gydomi mėnesinių ritmo sutrikimai, malšinami gimdymo skausmai.“, „Jose taip pat esama uždegimus slopinančiomis ir antioksidacinėmis savybėmis pasižyminčių triterpenoidų glikozidų ir salicilo rūgšties, kuri veikia labai panašiai kaip aspirinas.“. „Šaknyse yra taninų, slopinančių bakterijų dauginimąsi ir skatinančių žaizdų gijimą.“. „Kekinių juodžolių preparatai skiriami sergant ginekologinėmis ligomis (esant skausmingoms, labai gausioms mėnesinėms arba tada, kai mėnesiniu nėra), jais slopinama dėl priešmenstruacinio sindromo kylanti įtampa.“. „<...> mokslininkai nustatė, kad kekinių juodžolių preparatai tinka dėl menopauzės kylantiems sveikatos sutrikimams, tokiems kaip karščio pojūtis ir depresija, gydyti.“; *-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi:* „Padeda slopinti dėl priešmenstruacinio sindromo kylančia įtampa“. „Padeda esant skausmingoms, labai gausioms mėnesinėms arba tada, kai mėnesiniu nėra“, kurie pažeidžia 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009 (OL 2009 L 188, p.14) 16 straipsnio, 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) 3 straipsnio a punkto, 4 straipsnio 1 dalies c punkto, 5 straipsnio 1 dalies a punkto ir 3 dalies, 7 straipsnio 3 pastraipos, 8 straipsnio 1 dalies, 10 straipsnio 1 ir 3 dalių, 2012 m. gegužės 16 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 432/2012 dėl tam tikrų leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą, išskyrus teiginius apie susirgimo rizikos mažinimą, vaikų vystymąsi ir sveikatą, sąrašo sudarymo (OL 2012 L 136, p.1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. rugsėjo 3 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 851/2013 (OL 2013 L 235, p.3) 1 punkto ir 1 straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1, 2, 3 ir 4 punktų, Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-432 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ patvirtinimo“ 15 ir 16 punktų reikalavimus, ir tuo pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą.

Protokole nurodyta, kad UAB „Profitask“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą. Protokole lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės nenustatytos, tačiau nurodyta, jog bendrovė savo noru pašalino ir redagavo teisės aktų neatitinkančią reklamą.

UAB „Profitask“ Tarnybai nurodė, jog reklaminius teiginius iš interneto tinklalapių pašalino arba pateisė. Bendrovė nurodė, jog informacijos pateikimo klaidos priežastis – netikslus vertimas iš anglų kalbos. Rašte nurodė, jog ateityje tokių pažeidimų vengs ir atidžiai tikrins interneto tinklalapiuose talpinamą informaciją.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 25 straipsnio 19 dalimi bei Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos

direktoriaus 2013 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. 1-73, 20 punktu, pratęsė UAB „Profitask“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą iki 2014-06-20.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija 2014-05-15 posėdyje iš klausė bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus.

Tarnybos atstovės nurodė, jog papildomos informacijos pateikti neturi.

UAB „Profitask“ direktorius nurodė, jog papildomų paaiškinimų neturi, tačiau pateikė įrodymus apie interneto tinklalapio www.biofit.lt lankomumą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar bendrovė turi atsakingą darbuotoją, kuris prižiūrėtų reklamos kūrimą ir jos atitikimą Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatomis, bendrovės direktorius nurodė, jog atsakingo asmens bendrovė neturi.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, kiek bendrovė platina maisto papildų, bendrovės direktorius nurodė, jog šiuo metu bendrovė nebeprekiuoja maisto papildais.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, kiek laiko UAB „Profitask“ vykdo veiklą, bendrovės direktorius nurodė, kad veikla vykdoma nepilnus dvejus metus, tačiau maisto papildais prekiaavo trumpesnę laikotarpį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus, ar bendrovės veikla yra susijusi tik su maisto papildų platinimu, bendrovės atstovas nurodė, jog UAB „Profitask“ prekiauja prekėmis, kurios skirtos odontologijai ir šiuo metu maisto papildais nebeprekiuoja.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijai paklausus Tarnybos atstovių, ar UAB „Profitask“ bendradarbiavo tyrimo metu, Tarnybos atstovė nurodė, jog bendrovė teikė informaciją Tarnybai bei pašalino ir redagavo teisės aktų neatitinkančią reklamą interneto tinklalapyje www.biofit.lt.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, iš klausiusi bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi, įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas – daryti įtaką vartotojo ekonominei elgsenai.

UAB „Profitask“ skleista maisto papildų reklama interneto tinklalapiuose www.biofit.lt, www.beta.lt susijusi su bendrovės vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti maisto papildus, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl UAB „Profitask“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad reklamoje draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maisto įstatymo bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. specialusis leidimas 15 skyrius, 6 tomas, p. 463) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009 (OL 2009 L 188, p. 14) 16 straipsnis nurodo, kad nepažeidžiant konkretesnių maisto produktus reglamentuojančių įstatymų nuostatų, vartotojų neturi klaidinti maisto ar pašarų etiketės, reklama ir pateikimas, įskaitant jų formą, išvaizdą arba įpakavimą, pakavimo medžiagas, sudėjimo tvarką, apipavidalinimą juos demonstruojant, įvairiausiomis priemonėmis apie juos teikiamą informaciją.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p.9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) 3 straipsnio a dalies punkte nustatyta, kad nepažeidžiant Direktyvų 2000/13/EB ir 84/450/EEB, teiginiai apie maistingumą ir sveikatingumą neturi būti melagingi, dviprasmiški ar klaidinantys. Minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalies c punkte numatyta, jog maistinių medžiagų apibūdinimai maisto produktams ir (arba) tam tikroms maisto produktų kategorijoms nustatomi pirmiausiai atsižvelgiant į bendrą maisto produkto maistinę sudėtį ir jame esančias maistines medžiagas, kurių poveikis sveikatai buvo moksliskai pripažintas. Minėto reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vartoti teiginius apie maistingumą ir sveikatingumą leidžiama tik tokiu atveju, jei tenkinamos 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos. Minėto reglamento 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teiginiai apie maistingumą leidžiami tik tuo atveju, jei jie išvardyti priede ir atitinka šiame reglamente išdėstytas sąlygas. Reglamento 7 straipsnio 3 pastraipoje nustatyta, jog maisto papildų atveju, informacija apie maistingumą pateikiama remiantis Direktyvos 2002/46/EB 8 straipsniu. Šio reglamento 10 straipsnio 1 dalis nustato, kad teiginiai apie sveikatingumą yra draudžiami, išskyrus atvejus, kai jie atitinka II skyriaus bendruosius ir šio skyriaus konkrečius reikalavimus bei yra leidžiami pagal šį reglamentą ir yra įtraukti į leidžiamų teiginių sąrašus, numatytus 13 ir 14 straipsniuose, o 10 straipsnio 3 dalis nustato, kad nuorodą į bendro pobūdžio, nekonkrečią naudą, kurią ta maistinė medžiaga ar maisto produktas apskritai teikia sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, galima daryti tik tuo atveju, jei kartu pateikiamas konkretus teiginys apie sveikatingumą, įtrauktas į sąrašus, numatytus 13 ir 14 straipsniuose.

2012 m. gegužės 16 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 432/2012 dėl tam tikrų leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą, išskyrus teiginius apie susirgimo rizikos mažinimą, vaikų vystymąsi ir sveikatą, sąrašo sudarymo (OL 2012 L 136, p.1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. rugsėjo 3 d. Komisijos reglamentu (ES) nr. 851/2013 (OL 2013 L 235, p.3) 1 punkto ir 1 straipsnio dalyje nustatyta, kad pagal Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 10 straipsnio 1 dalį teiginiai apie maisto produktų sveikumą draudžiami, jeigu jie nėra leisti vartoti Komisijos laikantis to reglamento reikalavimų ir nėra įtraukti į leidžiamų vartoti teiginių sąrašą. Leidžiamų vartoti teiginių apie maisto produktų sveikumą sąrašas, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 13 straipsnio 3 dalyje, pateikiamas šio reglamento priede.

Vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ (Žin., 2010, Nr. 58-2844, su vėlesniais pakeitimais) 15 punktu, ženklinant, pristatant bei reklamuojant maisto papildus, nei vienam iš jų negali būti priskiriamos gydomosios ar profilaktinės savybės arba daroma nuoroda į jas. Taip pat Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ 16 punkte nustatyta, kad maisto papildų ženklavimas turi atitikti Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“ ir šios higienos normos reikalavimus.

Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“ 7 punkte nustatyta, kad, atsižvelgiant į Bendrijos nuostatas, taikytinas natūraliam mineraliniam vandeniui ir specialios paskirties maisto produktams, ženklinant maisto produktus nei vienam iš jų neturi būti priskiriamos gydomosios ar profilaktinės savybės arba daroma nuoroda į jas. Šios higienos normos 11.1 bei 11.3. punktuose nustatyta, kad ženklavimas ir ženklavimo būdai neturi klaidinti pirkėjo, visų pirma dėl maisto produkto charakteristikų, ypač jo prigimties, tapatybės, savybių, sudėties, kiekio, tinkamumo

vartoti termino, kilmės, pagaminimo būdo; užuominos apie ypatingas maisto produkto savybes, nors tokias savybes turi visi panašūs maisto produktai. Higienos normos 12 punkte nustatyta, kad reikalavimai, nurodyti šios higienos normos 11 punkte, taikomi ir maisto produktų pateikimui, ypač jų formai, išvaizdai, pakuotei, naudojamoms pakavimo medžiagoms, jų išdėstymo tvarkai ir aplinkai, taip pat reklamavimui.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti maisto papildų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru išpūdžiu apie prekę (jos pakuotė, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi ir UAB „Profitask“ skleistos maisto papildų „Acai uogos 2000 mg N90“, „Tikrasis margainis 8580 mg N120“, „Chitozanas 350 mg N90“ ir „Kekinė juodžolė 200 mg N90“ reklamos turėtų būti vertinamos pagal vidutinio vartotojo suvokimą, kuris, skaitydamas maisto papildų reklaminius teiginius, neatskiria teiginių apie maisto papildų savybes ir vertina šią reklamą kaip visumą. Vidutinis vartotojas, perskaitęs maisto papildų reklamas, galėjo nepagrįstai susidaryti išpūdį, kad minėti maisto papildai pasižymi gydomosiomis ir profilaktinėmis savybėmis, taip pat tomis savybėmis, kurių jis neturi, ir dėl šios priežasties būti suklaidintas.

UAB „Profitask“ reklamuodama maisto papildus interneto tinklalapiuose vartojo teiginius, kuriais maisto papildams priskyrė gydomąsias („uždegimams malšinti. „Antocianinai padeda neutralizuoti fermentus, kurie naikina jungiamąjį audinį.“, „sergant diabetu“. „Viena iš rimtų diabeto komplikacijų yra retinopatija, kuri daugeliu atveju gali sukelti aklumą.“; <...> „bet ir naikina dėl ultravioletinių A spindulių mutavusias ląsteles.“; „Ką rašo spauda: tikrasis margainis gali padėti chemoterapijos pažeistoms kepenims“; Tikrasis margainis - nuo odos vėžio, kepenų cirozės ir diabeto“; Virusai, alkoholis ir riebi mityba - tarsi peilis kepenims“) ir profilaktines („Tad šiandien siūlome užbėgti ligoms už akių <...>“; „tikrojo margainio ekstraktas silibininas ne tik apsaugo odą nuo ultravioletinių B spindulių, kurie sukelia vėžį, <...>“; „Ilgaamžiškumas. Antioksidantai kovoja ir neutralizuoja laisvųjų radikalų - toksinų arba nestabilių molekulių, kurios pažeidžia ląsteles ir DNR. - daromą žalą ir taip lėtina senėjimo procesus bei saugo sveikatą.“, „Nervų sistema: Užkertant kelią tirozino nitracijai, acai esančios antocianino ypatybės padeda apsisaugoti nuo neurologinių ligų.“) savybes.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „Profitask“ maisto papildai nėra vaistiniai preparatai, todėl jie negali būti reklamuojami nurodant vaistinio preparato savybes. Pažymėtina, kad vaistiniams preparatams taikomi reikalavimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme. Šio įstatymo 2 straipsnio 50 dalis nustato, kad vaistas (vaistinis preparatas) – tai vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų: 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai; 2) dėl farmakologinio, imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija konstatuoja, kad UAB „Profitask“ skleisti teiginiai apie maisto papildus „Acai uogos 2000 mg N90“, „Tikrasis margainis 8580 mg N120“, „Chitozanas 350 mg N90“ ir „Kekinė juodžolė 200 mg N90“ pažeidžia Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punktą.

Dėl UAB „Profitask“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „Profitask“ padėjo reklamos kontrolės institucijoms tyrimo metu, nutraukė reklamos skleidimą internetiniuose tinklalapiuose www.beta.lt bei www.biofit.lt.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgia į tai, kad UAB „Profitask“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą. Taip pat atsižvelgta į tai, kad maisto papildų reklamose vartoti tiek gydomieji, tiek profilaktiniai, tiek Europos Komisijos nurodyti kaip neleistini, tiek nepateikti įvertinti Europos maisto saugos tarnybai, tiek kuriais nurodoma ir užsimenama apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, teiginiai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgia į tai, kad interneto tinklalapyje www.beta.lt maisto papildo „Acai uogos 2000 mg N90“ reklama buvo skleidžiama laikotarpiu nuo 2013-09-19 iki 2013-09-30, maisto papildo „Tikrasis margainis 8580 mg N120“ laikotarpiu nuo 2013-09-18 iki 2013-09-26. Interneto tinklalapyje www.biofit.lt maisto papildų „Acai uogos 2000 mg N90“, „Tikrasis margainis 8580 mg N120“, „Chitozanas 350 mg N90“ ir „Kekinė juodžolė 200 mg N90“ reklamos buvo skleidžiamos laikotarpiu nuo 2013-08-02 iki 2013-11-13.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgia į tai, kad UAB „Profitask“ reklamos buvo skleidžiamos interneto tinklalapiuose www.biofit.lt bei www.beta.lt. Laikotarpiu nuo 2013-08-02 iki 2013-11-13 interneto tinklalapį www.biofit.lt aplankė 81 vartotojas. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgia į tai, kad interneto tinklalapis www.beta.lt yra populiarus ir lankomas vartotojų, todėl minėta reklama galėjo pasiekti platesnį vartotojų ratą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 7 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą skirti UAB „Profitask“ 2 000 (dviejų tūkstančių) litų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo ar sprendimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas